

© J ORTHOP TRAUMA SURG REL RES 3 (19) 2010
Original article/Artykuł oryginalny

Reporting problems in lower spine area ailments in penitentiaries inmates in selected districts in the years 1996-1998

Problemy orzecznicze w schorzeniach dolnego odcinka kręgosłupa wśród osadzonych w zakładach penitencjarnych w wybranych okręgach w latach 1996-1998

MARIAN KOPCIUCH

Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w Krakowie

Address for correspondence/Adres do korespondencji:

mjr dr n. med. Marian Kopciuch

Naczelnny Lekarz Okręgowego Inspektoratu SW w Krakowie

ul. Montelupich 7, 31-155 Kraków, Poland

tel.: 012/ 630-13-10; e-mail: ol_krakow@sw.gov.pl

Statistic/Statystyka

Word count/Liczba słów 1838/1606

Tables/Tabele 11

Figures/Ryciny 0

References/Piśmiennictwo 7

Received: 29.09.2008

Accepted: 17.10.2009

Published: 30.07.2010

Summary

Introduction and aim of the work: conducting the analysis of the disease causes of the lower spinal area, being the reason of the convicts' attempts for being granted the interrupted penalty, and the analysis of which institutions most often submitted motions for examinations by the Medical Boards of the Prison Health Service.

Material and Methods: the reports have been analyzed of the Medical Boards of the Prison Health Service of the Katowice, Łódź and Warsaw Districts in the years 1996-1998, pertaining to the lower spinal area ailments, in accordance with the international statistical classification of diseases and health problems (G 50-G 59, M 45-M 54, S 30-S 39).

Results: the examined convicts with the ailments of the lower spinal area received the motion for the interrupted penalty because of the recommendations for a surgery most often (more than 75 %) due to the hermitation of the nucleus pulposus, accompanied by typical clinical symptoms. The greatest number of motions for interrupted penalties were received by the inmates directed by the Court.

Conclusions: the ratios of the issued reports with the motions for the interrupted penalty for 1000 convicts (average) in the Łódź District were rather high with increase dynamics.

The most numerous group of those released from the penitentiaries in the result of the Medical Boards reports, confirmed by the ruling of the disposing organ, were the convicts from the group of the offences against property (art.199-216). The average age of those provisionally detained was higher than the average age of the convicts for whom the Medical Boards motioned for the interrupted penalties.

Key words: neurological symptoms, radiological symptoms, lumbar discopathy, nucleus pulposus.

Streszczenie

Wstęp i cel pracy: przeprowadzenie analizy przyczyn chorobowych dolnego odcinka kręgosłupa będących powodem starań osadzonych o przerwę w karze pozbawienia wolności, oraz jakie instytucje najczęściej kierowały wnioski do badania przez Komisje Lekarskie SW.

Material i metody: poddano analizie orzeczenia komisji lekarskich więziennej służby zdrowia okręgów katowickiego, łódzkiego, warszawskiego w latach 1996-1998, a dotyczące schorzeń dolnego odcinka kręgosłupa wg międzynarodowej statystycznej klasyfikacji chorób i problemów zdrowotnych (G 50-G59, M 45 – M 54, S 30 – S 39)

Wyniki: komisjonowani osadzeni ze schorzeniami dolnego odcinka kręgosłupa otrzymywali wnioski o przerwę w karze pozbawienia wolności z powodu wskazań do zabiegu operacyjnego najczęściej (ponad 75%) z powodu wpadniętego jądra miazdżystego z towarzyszącymi typowymi objawami klinicznymi. Najwięcej wniosków o przerwę w karze pozbawienia wolności otrzymywali osadzeni skierowani przez Sąd.

Wnioski: Współczynniki wydanych orzeczeń lekarskich – z wnioskiem o przerwę w odbywaniu kary pozbawienia wolności – 1000 (średnio) osadzonych w przypadku okręgu łódzkiego były dość wysokie z dynamiką raczej wzrostową.

Najczęstszą grupę zwolnionych z zakładów penitencjarnych w wyniku orzeczeń Komisji Lekarskich, potwierdzonych decyzją organu dysponującego, stanowili osadzeni z grupy przestępstw przeciwko mieniu (art. 199-216).

Średnia wieku tymczasowo aresztowanych była wyższa od średniej wieku skazanych, którym Komisje Lekarskie wnioskowały o przerwę w karze pozbawienia wolności.

Słowa kluczowe: objawy neurologiczne, objawy radiologiczne, dyskopatia lędźwiowa, jądro miażdżyste

INTRODUCTION

Among the complaints lodged with the Commissioner for Civil Rights Protection, Helsinki Committee and the Physicians' Chambers by the penitentiaries inmates, a numerous group is constituted by the complaints about the medical care, including the actions of the Medical Boards of the prison health service.

The appointment and procedures of these Boards was then regulated by the order of the Minister of Justice of 11 May 1967 on organization and principles of actions of the prison health service.

MATERIAL AND METHODS

An analysis has been conducted here of the reports of the Medical Boards of the prison health service, concerning the ailments of the lower spinal area according to the international statistical classification of diseases and health problems (G 50-G 59, M 45-M 54, S 30- S 39) in the years 1996-1998 in the following districts: Katowice, Łódź and Warsaw.

The District of Katowice covers 17 penitentiary institutions, the District of Łódź 9, whereas that of Warsaw has 10 such institutions.

The medical reporting of penitentiary health service in 1996-1998 (absolute numbers) in the above said Districts, regarding the types of crime in accordance with the regulatory environment as of 20 November 1995, is illustrated by the tables below.

RESULTS

Medical reporting in 1996

District	Inmates number	Number of issued medical reports	Number of ascertained spine ailments	Number of interrupted penalties due to spine ailments
Katowice	5728	148	19	7
Łódź	4500	167	16	7
Warszawa	4947	338	23	13

Orzecznictwo lekarskie w 1996 roku

Okręg	Liczba osadzonych	Liczba wydanych orzeczeń lekarskich	Liczba rozp.schorz.kręg.	Liczba przerw w karze z pow.schorz.kręg.
Katowice	5728	148	19	7
Łódź	4500	167	16	7
Warszawa	4947	338	23	13

Medical reporting in 1997

District	Inmates number	Number of issued medical reports	Number of ascertained spine ailments	Number of interrupted penalties due to spine ailments
Katowice	5944	188	22	8
Łódź	4634	162	15	5
Warszawa	4921	264	19	7

WSTĘP

Wśród skarg, jakie napływają między innymi do Rzecznika Praw Obywatelskich, Komitetu Helsińskiego, Izby Lekarskich – od osób osadzonych w jednostkach penitencjarnych – liczną grupę stanowią skargi na opiekę medyczną, w tym również na pracę komisji lekarskich więziennej służby zdrowia.

Powoływanie i tryb postępowania komisji lekarskich w zakładach karnych regulowało wówczas zarządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 11 maja 1967 roku w sprawie organizacji i zasad działania więziennej służby zdrowia.

MATERIAŁ I METODY

Poddano analizie orzeczenia komisji lekarskich więziennej służby zdrowia okręgów: katowickiego, łódzkiego, warszawskiego w latach 1996-1998, a dotyczące schorzeń dolnego odcinka kręgosłupa według międzynarodowej statystycznej klasyfikacji chorób i problemów zdrowotnych (G50 – G 59, M 45 – M 54, S – 30 S 39).

Okręg katowicki obejmuje 17 jednostek penitencjarnych, okręg łódzki obejmuje 9, a okręg warszawski 10 jednostek penitencjarnych.

Orzecznictwo lekarskie więziennej służby zdrowia w latach 1996-1998 (liczby bezwzględne) okręgów: katowickiego, łódzkiego, warszawskiego według rodzajów przestępstw na stan prawny na dzień 20 listopada 1995 roku przedstawiają poniższe tabele.

WYNIKI

Orzecznictwo lekarskie
w 1997 roku

Okręg	Liczba osadzonych	Liczba wydanych orzeczeń lekarskich	Liczba rozp.schorz.kręg.	Liczba przerw w karze z pow.schorz.kręg.
Katowice	5944	188	22	8
Łódź	4634	162	15	5
Warszawa	4921	264	19	7

Medical reporting in 1998

District	Inmates number	Number of issued medical reports	Number of ascertained spine ailments	Number of interrupted penalties due to spine ailments
Katowice	5781	199	20	5
Łódź	4313	168	16	6
Warszawa	4557	207	14	2

Orzecznictwo lekarskie
w 1998 roku

Okręg	Liczba osadzonych	Liczba wydanych orzeczeń lekarskich	Liczba rozp.schorz.kręg.	Liczba przerw w karze z pow.schorz.kręg.
Katowice	5781	199	20	5
Łódź	4313	168	16	6
Warszawa	4557	207	14	2

Examined inmates according
to the crime/offence type in
1996

Offences/crimes against		Katowice		Łódź		Warszawa	
		TA	SK	TA	SK	TA	SK
health and life art. 148-164	Killings art. 148	-	1	-	2 1*	1	1
	Other	1	1	-	-	1	-
Freedom art. 165-177	Rapes art. 168	-	-	-	1	1	2
	Other	-	1	-	-	-	-
family guardianship and young persons art. 183-188	Alimony art. 186	-	-	-	-	-	1
	Other	-	1	-	-	-	-
Property art. 199-216	Burglaries art. 208	2	9 7*	-	13 12*	5 1*	8 7*
	robberies art. 210	-	-	-	-	-	-
	Other	-	-	-	-	-	-
Forgeries art. 217-232		2	-	-	-	1	-
participation in the crime-oriented organized group art. 276		-	-	-	-	2	-
TOTAL		18		16		23	

* - relapse TA - provisionally detained SK - convicted

Komisjonowani (osadzeni)
wg rodzajów przestępstw
w 1996 roku

przestępstwa przeciwko		Katowice		Łódź		Warszawa	
		TA	SK	TA	SK	TA	SK
zdrowiu i życiu art. 148-164	zabójstwa art. 148	-	1	-	2 1*	1	1
	Inne	1	1	-	-	1	-
wolności art. 165-177	zgwałcenia art. 168	-	-	-	1	1	2
	Inne	-	1	-	-	-	-
rodzinie i opiece młodzieży art. 183-188	Alimenty art. 186	-	-	-	-	-	1
	Inne	-	1	-	-	-	-
mieniu art. 199-216	włamania art. 208	2	9 7*	-	13 12*	5 1*	8 7*
	nap.rabunk. art. 210	-	-	-	-	-	-
	inne	-	-	-	-	-	-
Gospodarcze i fałszerstwa art. 217-232		2	-	-	-	1	-
udział w związku lub zorg.grupie mających na celu przestępstwo art. 276		-	-	-	-	2	-
Łącznie		18		16		23	

* - recydywa TA - tymczasowo aresztowani SK - skazani

Examined inmates according to the crime/offence type in 1997

Offences/crimes against		Katowice		Łódź		Warszawa	
		TA	SK	TA	SK	TA	SK
health and life art. 148-164	Killings art. 148	-	3 1*	-	2	1	1 2*
	Other	-	1	-	-	1	2
Freedom art. 165-177	Rapes art. 168	-	1*	-	-	1	2 1*
	Other	-	-	-	-	-	-
family guardianship and young persons art. 183-188	Alimony art. 186	-	-	-	-	-	1
	Other	-	2 1*	-	-	-	1
Property art. 199-216	Burglaries art. 208 robberies art. 210	-	8*	-	8 3*	-	4 2*
	Other	1	4 1*	2	3	3	2
Forgeries art. 217-232		2	-	-	-	-	-
participation in the crime-oriented organized group art. 276		-	-	-	-	-	-
TOTAL		22		15		19	

* - relapse TA - provisionally detained SK - convicted

Examined inmates according to the crime/offence type in 1998

Offences/crimes against		Katowice		Łódź		Warszawa	
		TA	SK	TA	SK	TA	SK
health and life art. 148-164	killings art. 148	1	6	-	4	1	2 1*
	Other	-	1	-	1	1	1 1*
Freedom art. 165-177	rapes art. 168	-	-	1	-	-	-
	Other	-	-	-	-	-	-
family guardianship and young persons art. 183-188	alimony art. 186	-	1	-	-	-	-
	Other	-	1	-	-	-	-
Property art. 199-216	burglaries art. 208 robberies art. 210	-	6 6*	-	19 12*	-	6 4*
	Other	-	4 3*	-	-	2	1
Forgeries art. 217-232		-	-	-	-	-	-
participation in the crime-oriented organized group art. 276		-	-	1	-	1	-
TOTAL		20		26		14	

* - relapse TA - provisionally detained SK - convicted

The most common causes of positive reports (interrupted penalties)

Cause	Year					
	1996		1997		1998	
	absolute number	%	absolute number	%	absolute number	%
herniation of the nucleus pulposus	21	77,7	16	80	10	76,9
lumbar area injury	1	3,7	1	5	-	-
lumbar vertebral body fracture	2	7,4	2	10	2	15,4
other spine ailments	2	7,4	1	5	1	7,7
Neoplasms	1	3,7	-	-	-	-

**Komisjonowani (osadzeni)
wg rodzajów przestępstw
w 1997 roku**

przestępstwa przeciwko		Katowice		Łódź		Warszawa	
		TA	SK	TA	SK	TA	SK
zdrowiu i życiu art. 148-164	zabójstwa art. 148	-	3 1*	-	2	1	1 2*
	inne	-	1	-	-	1	2
wolności art. 165-177	zgwałcenia art. 168		1*			1	2 1*
	inne	-	-	-	-	-	-
rodzinie i opiece młodzieży art. 183-188	alimenty art. 186	-	-	-	-	-	1
	inne	-	2 1*	-	-	-	1
mieniu art. 199-216	włamania art. 208 nap.rabunk. art. 210	-	8*	-	8 3*	-	4 2*
	inne	1	4 1*	2	3	3	2
Gospodarze i fałszerstwa art. 217-232		2	-	-	-	-	-
udział w związku lub zorg.grupie mających na celu przestępstwo art. 276		-	-	-	-	-	-
Łącznie		22		15		19	

**Komisjonowani (osadzeni)
wg rodzajów przestępstw
w 1998 roku**

przestępstwa przeciwko		Katowice		Łódź		Warszawa	
		TA	SK	TA	SK	TA	SK
zdrowiu i życiu art. 148-164	zabójstwa art. 148	1	6	-	4	1	2 1*
	inne		1		1	1	1 1*
wolności art. 165-177	zgwałcenia art. 168	-	-	1	-	-	-
	inne	-	-	-	-	-	-
rodzinie i opiece młodzieży art. 183-188	alimenty art. 186	-	1	-	-	-	-
	inne	-	1	-	-	-	-
mieniu art. 199-216	włamania art. 208 nap.rabunk. art. 210		6 6*		19 12*		6 4*
	inne		4 3*		-	2	1
Gospodarze i fałszerstwa art. 217-232		-	-	-	-	-	-
udział w związku lub zorg.grupie mających na celu przestępstwo art. 276		-	-	1	-	1	-
Łącznie		20		26		14	

**Najczęstsze przyczyny pozy-
tywnych orzeczeń (przerwa
w karze)**

Przyczyna	Rok					
	1996		1997		1998	
	l.bezwgl.	%	l.bezwgl.	%	l.bezwgl.	%
Wypadnięte j.miażdżyste (z obj.klinicz.)	21	77,7	16	80	10	76,9
uraz okolicy lędźwiowej	1	3,7	1	5	-	-
złamanie trzonu kręgu lędźwiowego	2	7,4	2	10	2	15,4
inne schorzenia kręgosłupa	2	7,4	1	5	1	7,7
Nowotwory	1	3,7	-	-	-	-

The above table proves that the examined inmates with the ailments of the lower spine received the motion for the interrupted penalty because of the recommendations for a surgery most often (more than 75 %) due to the herniation of the nucleus pulposus, accompanied by typical clinical symptoms.

Jak wynika z powyższej tabeli, komisjonowani osadzeni ze schorzeniami dolnego odcinka kręgosłupa [1,2,3] otrzymywali wnioski o przerwę w karze pozbawienia wolności z powodu wskazań do zabiegu operacyjnego najczęściej (ponad 75%) z powodu wpadniętego jądra miazdżystego [4,5,6] z towarzyszącymi typowymi objawami klinicznymi [7].

Institutions (persons) which directed the inmates for examinations by the Medical Boards and received the report with the motion for granting interrupted penalties for medical reasons

District	Year					
	1996		1997		1998	
	TA	SK	TA	SK	TA	SK
Katowice	SW-1 PW-1 SR-1	SW-4 Dyr.Szp.-1	SR-1	SW-1 N.L.OI-1	PR-1	SW-1
Łódź	-	SW-7	Dyr.Szp.-1	SW-3 Dyr.Szp.-1	-	SW-3 Dyr.Szp.-3
Warszawa	SW-1 SR-1 PR-1 Dyr.Szp.-1	SW-3 SR-2 Dyr.Szp.-2 N.L.OI-1	Dyr.Szp.-1	SW-2 Dyr.Szp.-4	Dyr.Szp.-1	N.L.OI-1

SW - Provincial Court, SR - District Court, PR - District Prosecutor's Office
 PW - Provincial Prosecutor's Office, Dyr. Szp. - Hospital Director
 N.L.O.I - Head Doctor of the District Inspectorate of Penitentiary Service

Instytucje (osoby), które kierowały osadzonych do badania przez Komisje Lekarskie i otrzymały orzeczenie z wnioskiem o udzielenie przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności ze względów zdrowotnych.

Okręg	Rok					
	1996		1997		1998	
	TA	SK	TA	SK	TA	SK
Katowice	SW-1 PW-1 SR-1	SW-4 Dyr.Szp.-1	SR-1	SW-1 N.L.OI-1	PR-1	SW-1
Łódź	-	SW-7	Dyr.Szp.-1	SW-3 Dyr.Szp.-1	-	SW-3 Dyr.Szp.-3
Warszawa	SW-1 SR-1 PR-1 Dyr.Szp.-1	SW-3 SR-2 Dyr.Szp.-2 N.L.OI-1	Dyr.Szp.-1	SW-2 Dyr.Szp.-4	Dyr.Szp.-1	N.L.OI-1

SW - Sąd Wojewódzki, SR - Sąd Rejonowy, PR - Prokuratura Rejonowa
 PW - Prokurator Wojewódzki, Dyr.Szp. - Dyrektor Szpitala
 N.L.OI - Naczelnny Lekarz Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej

DISCUSSION

The above table proves that the greatest number of motions for interrupted penalties were received by the inmates directed by the Court, however it is a small number in relation to the number of the causes medically reported. The patients(inmates) directed directly by the prison hospital director constituted the insignificant number of those medically reported, yet the great majority received the interrupted penalties due to their state of health, rendering their further serving the prison sentence impossible (they constituted more than 30 % of the general number of the convicts with the motion for the interrupted penalty).

OMÓWIENIE

Jak wynika z powyższej tabeli, najwięcej wniosków o przerwę w karze pozbawienia wolności otrzymywali osadzeni skierowani przez Sąd, jest to jednak mała liczba w stosunku do liczby orzekanych. Pacjenci (osadzeni) kierowani bezpośrednio przez Dyrektora szpitala więziennego stanowili znikomą część orzekanych, jednakże zdecydowana większość otrzymywała przerwę w karze ze względu na stan zdrowia uniemożliwiający dalsze odbywanie kary pozbawienia wolności (stanowili w latach 1997-1998 ponad 30 % ogółu osadzonych z wnioskiem o przerwę w karze).

Average age of the inmates, for whom the Medical Boards motioned for the interrupted penalties

District	Year					
	1996		1997		1998	
	TA	SK	TA	SK	TA	SK
Katowice	43	41	35	36	67	42
Łódź	-	39	38	40	-	36
Warszawa	45	42	52	42	51	24

Średni wiek osadzonych, którym Komisje Lekarskie wniosowały o przerwę w odbywaniu kary pozbawienia wolności

Okręg	Rok					
	1996		1997		1998	
	TA	SK	TA	SK	TA	SK
Katowice	43	41	35	36	67	42
Łódź	-	39	38	40	-	36
Warszawa	45	42	52	42	51	24

The above table proves that the average age of those provisionally detained (TA) is higher than the average age of the convicts (SK) for whom the Medical Boards motioned for interrupted penalties. Thus, while the average age of TA from 1996 to 1998 increased (the oldest was 67), the average age of SK with the motion for the interrupted penalty decreased in 1996-1998 (the youngest was 24).

The numbers presented in the above tables disregard the quantity of the prison population. For illustrating the dynamic increase of medical reports of the inmates the medical reports ratio is essential, considering 1000 (average) inmates in the particular district in a given year.

Z tabeli wynika, iż średnia wieku tymczasowo aresztowanych (TA) jest wyższa od średniej wieku skazanych (SK), którym Komisje Lekarskie wniosowały o przerwę w karze. O ile średnia wieku TA od 1996 r. do 1998 r. wzrastała (najstarszy 67 lat), to średnia wieku SK z wnioskiem o przerwę w karze w latach 1996-1998 obniżała się (najmłodszy 24 lata).

Przytoczone w powyższych tabelach liczby abstrahują od wielkości populacji więziennej. Dla zobrazowania nasilenia i dynamiki orzeczeń lekarskich osadzonych istotny jest współczynnik orzeczeń lekarskich w przeliczeniu na 1000 (średnio) osadzonych w danym okręgu w danym roku.

Issued reports ratios for 1000 inmates (average)

Lear	Katowice	Łódź	Warszawa
1996	25,84	37,11	68,32
1997	31,63	34,96	53,65
1998	34,42	38,95	45,42

Współczynniki wydanych orzeczeń na 1000 (średnio) osadzonych

Rok	Katowice	Łódź	Warszawa
1996	25,84	37,11	68,32
1997	31,63	34,96	53,65
1998	34,42	38,95	45,42

Equally interesting are the ratios of the reports issued by the Medical Boards with the motion for interrupted penalties (for 1000, average).

Nie mniej interesująco przedstawiają się współczynniki wydanych orzeczeń Komisji Lekarskich więziennej służby zdrowia z wnioskiem – o przerwę w karze – na 1000 (średnio) osadzonych

Issued reports ratios with motion for interrupted penalties for 1000 inmates (average) for particular districts

Lear	Katowice	Łódź	Warszawa
1996	1,22	1,55	2,62
1997	1,34	1,08	1,42
1998	0,76	1,39	0,44

Współczynniki wydanych orzeczeń – z wnioskiem o przerwę w karze – na 1000 (średnio) osadzonych na dany okręg

Rok	Katowice	Łódź	Warszawa
1996	1,22	1,55	2,62
1997	1,34	1,08	1,42
1998	0,76	1,39	0,44

It should be borne in mind that, in accordance with the Penal Code, the final decision on granting the interrupted penalty is taken by the Court.

Należy pamiętać, że według kodeksu karnego ostateczną decyzję o przerwę w karze pozbawienia wolności osadzonego podejmuje Sąd.

CONCLUSIONS

1. The ratios of the issued medical reports for 1000 (average) convicts were highest in the Warsaw District, lowest in the Katowice District, and high (with increase dynamics) in the Łódź District.
2. The ratios of the issued medical reports with the motion for interrupted penalty for 1000 (average) convicts in the case of the Katowice and Warsaw Districts were decreasing, whereas in the Łódź District they were rather high with increase dynamics.
3. In each case the inmate, who received the interrupted penalty (change of preventive measures against avoiding the court, interrupted penalty) was consulted by a neurosurgeon, orthopaedic surgeon or a neurologist.
4. The most common cause for receiving the interrupted penalty in the analyzed medical reports were the recommendations for a surgery due to the herniation of the nucleus pulposus, confirmed by the TK examination, NRI or radiculography with the neurologic depletive symptoms.
5. The most common group of those released from the penitentiaries in the result of the Medical Boards reports, confirmed by the ruling of the disposing organ, were the convicts from the group of the offences against property (art. 199-216).
6. The average age of those provisionally detained was higher than the average age of the convicts for whom the Medical Boards motioned for the interrupted penalties.

WNIOSKI

1. Współczynniki wydanych orzeczeń lekarskich w przeliczeniu na 1000 (średnio) osadzonych były najwyższe w okręgu warszawskim, najniższe w okręgu katowickim, wysokie z dynamiką wzrostową w okręgu łódzkim.
2. Współczynniki wydanych orzeczeń lekarskich – z wnioskiem o przerwę w odbywaniu kary pozbawienia wolności – 1000 (średnio) osadzonych w przypadku okręgu katowickiego i warszawskiego miały dynamikę spadkową, a w okręgu łódzkim były dość wysokie z dynamiką raczej wzrostową.
3. W każdym przypadku osadzony, który uzyskiwał przerwę w karze (zmiana środka zapobieganiu uchylania się od sądu, przerwa w karze) był konsultowany przez neurochirurga, ortopedę lub neurologa.
4. Najczęstszą przyczyną uzyskiwania przerwy w karze w analizowanych orzeczeniach lekarskich były wskazania do zabiegu operacyjnego z powodu wpadniętego jądra miazdżystego, potwierdzone badaniem TK, MRI lub radikulografią, z objawami neurologicznymi ubytkowymi.
5. Najczęstszą grupę zwolnionych z zakładów penitencjarnych w wyniku orzeczeń Komisji Lekarskich, potwierdzonych decyzją organu dysponującego, stanowili osadzeni z grupy przestępstw przeciwko mieniu (art. 199-216).
6. Średnia wieku tymczasowo aresztowanych była wyższa od średniej wieku skazanych, którym Komisje Lekarskie wnioskowały o przerwę w karze pozbawienia wolności.

References/Piśmiennictwo:

1. Rajaraman V, Vingan R, Roth p. i wsp. *Visceral and vascular complications resulting from anterior lumbag interbody fusion*, *J. Neurosurg (Suppl. 1)* 1999;91:60-64
2. Dziak A.: *Bóle krzyża*, P.Z.W.L., Warszawa 1990
3. Frymoyer J.W. i wsp.: *Spine Radiographs In Patient with Low-back Pain. An Epidemiological Study In Men*, *J. of Bone and Joint Surg.*, 1984, 66, 7, 1048
4. Jonsson B., Stromquist B.: *Symptoms and Signs in Degeneration of the Lumbar Spine*, *J. of Bone and Joint Surg.*, 1993, 75, 381.
5. Jonsson B., Stromquist B.: *The Straight Leg Raising Test and the Severity of Symptoms in the Lumbar Disc Herniation*, *Spine* 1995, 20, 1, 27
6. Kiwerski J.: *Odruchowe skrzywienie kręgosłupa w przebiegu zespołów bólowych krzyża*, *Chir. Narz. Ruchu Ortop. Pol.* 1998, 5, 351
7. Sobolewski P.: *Przydatność semiotyki neurologiczno-radiologicznej w postępowaniu ambulatoryjnym u chorych na dyskopatie lędźwiową*, *Praca doktorska, Instytut Reumatologiczny, Warszawa 1997.*